9e JAARGe. № 89

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.— ℔ halfjr ƒ 12.— ℔ maand ƒ 2.—
„ Java. „ do. „ 30.— „ do. „ 15.—
„ Buitenb. „ do. „ 36.— „ do. „ 18.—
„ Europa. „ do. „ 50.—
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

WOENSDAG 17 APRIL 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

HET TEGENWOORDIG OOGENBLIK.

De trek naar het verborgene, het streven naar de ontraadseling der toekomst — die eigenschap des menschen, gegrond in het *belang*, dat de kansen des geluks vooruit tracht vast te stellen, en oorzaak van allerlei bijgeloof voor den onontwikkelde, maar van welberekende vooruitzigten en plannen voor den man van ervaring — heeft weder een belangrijke rol gespeeld in de Nederlandsche Journalistiek sedert de benoeming van den nieuwen minister van kolonien.

Terwijl het politieke standpunt der schrijvers bijna altijd van krachtigen invloed was op hunne voorspellingen aangaande de rigting, door den heer CORNETS DE GROOT te volgen, muntten enkelen uit door eene zaakkundige en overtuigende bewijsvoering. De *Arnhemsche courant* had gezegd: „*wie den heer* ROCHUSSEN *in dit kabinet zal opvolgen, is eene vraag van zeer weinig politiek belang. Hoe deze plaatsbewaarder heeten moge, hij zal, het land kan er gerust op zijn, iemand wezen, die aan den president-minister past, of anders weder kan heengaan.*" Toen nu de minister benoemd was, moest die courant wel, om zich zelve gelijk te blijven, weinig opgeven van den persoon des heeren de Groot, en nam zelfs aanleiding uit diens *privaat* leven, om de benoeming, ja, den benoemde te parodieren.

Ook later, toen de liberale bladen over het algemeen den lof van den nieuwen minister hadden verkondigd, schreef dezelfde courant: „*Het zal ons niet verwonderen, wanneer men ten slotte eenen gouverneur-generaal benoemt, die doen zal, gelijk men ons uit de residentie van den nieuwen minister schreef — beproeven of hij weet, wat hij nooit geleerd heeft.*" En één der eerste werkzaamheden, die den minister worden toegeschreven: de voorbereiding tot de oprigting van een *raad van kolonien* — van ouds een geliefkoosd thema van den heer de Groot — word terstond door dat blad als *overbodig en ongrondwettig* bestreden.

Intusschen ging van één der liberale bladen eene krachtige stem op, die uit de antecedenten des ministers, vooral uit zijne geschriften, betoogde dat hij in rigting volkomen tot de *koloniale oppositie* behoort, en betuigde op grond van zijn karakter de levendige hoop te koesteren, dat hij die rigting zou *blijven* volgen. Het was het *Algemeen Handelsblad*, waarbij zich de *Indier*, en andere bladen voegden, die gunstige verwachtingen omtrent den minister uitten, en een liberaal koloniaal bestuur te gemoet zagen.

Eene andere rigting onthield zich voorzigtig van de bestrijding van het liberalismus des heeren DE GROOT, en bewaarde eene afwachtende houding, ja! het *Handels- en Effecten-blad*, tamelijk behoudend ten opzigte van koloniale regeringsbeginselen, verwacht — in strijd met alle vroegere geschriften des ministers — dat hij het cultuurstelsel zal *behouden*, en prijst overigens zijne *kunde, wijsheid* en *gemoedelijkheid*.

Welken indruk ontvingen de *Nederlandsch Indische* bladen van de benoeming des ministers?

Het *Bataviaasch Handelsblad*, dat der tweede kamer als inconsequentie had verweten, dat zij de begrooting van financien afstemde terwijl zij die van kolonien aannam, en weinig verwachtte van een nieuw minister van kolonien in het toenmalig ministerie, betuigt dan ook kort daarna zijne weinige ingenomenheid met den benoemde, telt hem onder de „*gelukkige middelmatigheden*", en acht het zeker dat de heer CORNETS DE GROOT „*zich in Indie niet heeft doen kennen door zijne uitstekende talenten* „niet alleen, maar zelfs niet door „*verlichte beginselen.*" Blijkbaar ligt mindere bekendheid met de geschriften des mans aan dit minder juist oordeel ten grondslag, en zal de schrijver thans wel beter zijn ingelicht.

Ook de Soerabaijasche *Nieuwsbode*, die in den aanvang op blijkbaar twijfelachtige en ironische wijze sprak van de *heldendaad* des heeren Cornets de Groot, om zitting te nemen naast den heer van Hall, en er bij voegde: *De nieuwe minister zal dan het bekende: La critique est aisé(e.) mais l'art est difficile, op ons koloniaal gebied logenstraffen*", verwacht thans, na de aftreding des ministers van Hall, „*dat het heden de getrouwe voortzetting zal zijn van des staatsmans verleden.*" Ja! dit wenscht zij *van harte*, wenscht dus de toepassing der beginselen van hem, die eenmaal de *erfelijkheid der regenten op Java* veroordeelde, ofschoon zij nog korte dagen geleden ditzelfde verlangen aan ons verweet, beginselen van hem, die sprak „*het onvoorwaardelijk behoud van het cultuurstelsel is niet te wenschen. Het komt onvoldoende voor om terug te keeren tot het* oorspronkelijke „*stelsel van den heer* VAN DEN BOSCH." De toepassing dier beginselen wenscht *thans* dezelfde *Nieuwsbode*, die *onlangs* wenschte: „*staatsmannen die de kunst verstaan om te regeren volgens het onvervalschte stelsel van* VAN DEN BOSCH."!

De tegenwoordige houding der dagbladen met betrekking tot den nieuwen minister van kolonien is dus zeer karakteristiek. Ook zij, ook de ervarenste schrijvers leven en schrijven onder den indruk van het oogenblik en worden daardoor wel eens eenzijdig, hunne rigting dringen zij alligt anderen op, en zij worden daardoor partijdig. De dagbladpers heeft zich in haar oordeel over den heer de Groot van hare *zwakke* zijde doen kennen.

Onder allen heeft zich echter het *Algemeen Handelsblad* het gunstigst onderscheiden door zijn *gegrond* oordeel. De schriften des ministers bewijzen zijne *vrijzinnigheid*, zijn karakter pleit voor zijne *standvastigheid van beginselen*, zie daar het juist betoog.

Zoo schijnt dan de hoop niet ongegrond, dat de liberale beginselen weldra zullen zegevieren! En toch, wij voor ons, al mogen wij het *vermoeden*, durven het toch nog niet *verwachten*. Ook bij *eerlijke* overtuiging, toch, is verandering mogelijk, vooral op een standpunt, waarover de laatste tijden zoo veel helder licht hebben verspreid, en waaromtrent het oordeel dus juister is geworden.

Of zouden wij uit *de eerste tijdingen na 's Ministers benoeming* tot eene zekere verwachting mogen geraken?

Ook dit niet.

De aftreding des ministers van Hall, het berigt, dat de heer Cornets de Groot voor de toepassing van den stoom op de spoorwegen voor Java zou zijn gestemd, en dat hij den Gouverneur-Generaal zou hebben aangeschreven, de particuliere industrie alhier aan te moedigen, schijnen de goede hoop te bevestigen, maar daar tegen over staat het gerucht omtrent de oprigting van een kolonialen raad, de raadpleging met sommigen, die als voorstanders eener andere rigting bekend zijn, de vermindering van den vrachtprijs voor Gouvernements-retour ladingen uit Indie, al welke berigten, hier en daar een minder aangenamen indruk hebben te weeg gebragt.

Als wij de groote eischen van het oogenblik bedenken, als wij ons herinneren dat de stelselloosheid en de wanorde in het koloniaal bestuur, gedurende de laatste jaren heerschende, ontstaan zijn uit het gebrek aan moed der regeringspersonen, die zich niet beslist aan éene zijde durfden stellen en immer op twee gedachten hinkten, als wij ons voorstellen dat die *onzekere* stand van zaken alleen kan ophouden, òf door een hardnekkigen terugkeer tot het oude met vernietiging der beginselen in het *regeringsreglement* nedergelegd, of door een doortastende algeheele hervorming des bestuurs in al zijne betrekkingen en onderdeelen, maar geenszins door *enkele verbeteringen*, dan voorzeker moeten wij erkennen dat de taak des ministers *zwaarder* is dan immer, en dan zou het ons niet mogen verwonderen, ingeval het mogt blijken dat de heer Cornets de Groot, hoe kundig, hoe vrijzinnig, hoe braaf ook, niet opgewassen is voor een werk, waartoe alleen een *buitengewoon* man in staat zal zijn.

Daarom schorten wij ons oordeel op, en laten ons liever nog eenige weken door eene lastige onzekerheid slingeren, dan ons met een vooruitzigt van spoedig herstel te vleijen, hetwelk zich anders eens in bittere teleurstelling mogt oplossen.

Daar is echter een *vast vooruitzigt*, waarin wij ons veilig mogen verblijden, en dat niet afhankelijk is van een *minister*, maar alleen van de *kracht der waarheid*.

Het tegenwoordig oogenblik toont, zien wij wel, na en ondanks den hevigen en hatelijken strijd der partijen, toch eene nadering tot elkander in enkele hoofdbeginselen. (1)

De voorstander van het cultuurstelsel, erkent meer en meer: de opheffing ware mogelijk, ingeval de maatschappij zich hervormde. Wie wanhope aan de *mogelijkheid* dier hervorming, niet wij. De krachtige invoering van spoorwegen zal die hervorming *mogelijk* en *onvermijdelijk* maken. De hoofdstad van Nederland behandelt thans met toenemende belangstelling de quaestie van Nederland 's en Java's belang, en men zoekt reeds naar middelen, om op andere wijze dan door het cultuurstelsel het belang der schatkist te behartigen. (2) Hierin ligt eene onwillekeurige erkentenis dat men Java het zijne onregtvaardig onthoudt, en het geweten van Nederland, als het eenmaal zich bewust wordt van zijne schuld, zal niet langer *kunnen* worden tot zwijgen gebragt.

Daar is nog meer: door den Gouverneur-generaal is het denkbeeld geopperd, om allengs eene *volkstelling* en eene *telling van den veestapel* in te voeren. Ook dit zal een krachtige voorbereiding der hervorming worden.

Zoo verblijden wij ons dan over de gunstige teekenen des tijds.

Gedurende de laatste jaren scheen de geest der duisternis regeringspersonen en ambtenaren meer en meer te zullen overheerschen, maar de les der geschiedenis zal ook hier bevestigd worden: *In het diepste van den nacht is de dageraad nabij.*

G.

(1) zie ons artikel: *Verbeteren of Hervormen?*
(2) Men herinnert zich de discussien in Felix Meritis onder leiding van de heeren Riesz. Bank en Santhagens.

Op Vrijdag den 19den April 1861.

Bij de heeren *Gebroeders Perret, & Co,* voor de voormalige toko van de heeren *Pereira & Co,* aan de werfstraat van diverse goederen. (578)

Op Zaturdag den 20sten April 1861.

Bij den Kapitein *Anten,* te Kembang Jepoon (Chineesche kamp) van meubelaire goederen.

STERFGEVALLEN.

Overleden den 11den dezer, Henri Jacques Josias, geboren 7 *November a. p.* jongste zoon van

Soerabaija, **W. J. A. BAKE.**
15 *April* 1861. **J. A. BAKE,**
Eenige kennisgave. (600) geb. *Reep.*

Op den 11den dezer overleed in den ouderdom van 28 jaren mijne geliefde echtgenoote Charlotta van Zeijl.

(593) **W. F. RIES.**

Eenige kennisgave.

VENDUTIE

op Donderdag 18den April,

bij

A. H. DEELEMAN,

van

DIVERSE COMMISSIE-GOEDEREN.

(581)

OP VENDUTIE

van Donderdag 18 *April.*

BIJ

A. H. DEELEMAN.

zal worden verkocht:

GOED GEASSORTEERDE PROVISIEN bij kleine kavelingen, 50 vaatjes BOTER, 30 kisten COGNAC, 10 manden CHAMPAGNE, eenige picols KOFFIJ, HARING.

Verder:

PAARDEN, MEUBELAIRE GOEDEREN, LIJNWADEN, WOLLEN DEKENS, ROOD KATOEN, een groot factuur IJZERWAREN en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (605)

OP VENDUTIE

van Donderdag den 18*den April.*

BIJ

A. H. DEELEMAN.

zal nog worden verkocht voor rekening van belanghebbenden.

$ 601, 603. 2 Balen à 20 ps. ⅞ × 20 yds.

ONGEBLEEKTE DRILLS.

Min of meer door zeewater beschadigd aangebragt per het Ned. schip *JOHANNES LODEWIJK,* kapitein **VAN DE WAAL.** (609)

Op VENDUTIE

van Donderdag den 18den April

BIJ

A. H. DEELEMAN.

zal worden verkocht:

cc. 25 picols ROOD BLADKOPER.

(597)

Op Zaturdag den 27 April,

HOUT-VENDUTIE

Op Groedo,

VAN

plus minus 1000 BALKEN, DOLKEN en SCHAALPLANKEN.

zeer geschikt voor huisbouw en voor afvoer goed gelegen.

(603) **ZANTHUIS & CO.**

Pada hari Saptoe tanggal 27 April,

LELANG

kaijoe kaijoe DJATIE,

DI GROEDO,

kira kira 1000 biedjie

BALLOK sama DOLLOK,

DAN

PAPAN KOELIET.

baik sekali voor bekin roema. Ini kaijoe tertingal seblah kali besaar, djadie gampang boleh berangkat.

(604) **ZANTHUIS & CO.**

VENDUTIE.

Op den 30sten April en 1 Mei 1861,

zullen in het

JAVA-HOTEL OP TAWANG,

voor rekening van den onder Beneficie van Inventaris aanvaarden Boedel van wijlen

MACKERTICH CARAPIET,

in het openbaar, ten overstaan der Weeskamer alhier,

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

a. De onderscheidene **GEBOUWEN, MEUBILAIRE GOEDEREN** en verder **INVENTARIS** uitmakende het Logement en de Wagenverhuurderij bekend onder den naam van **JAVA-HOTEL.**

b. Een **HUIS** en **ERF** staande en gelegen op *Pontjol,* bij het register der verponding bekend sub. Let. F. N°. 633.

c. Eenige **MEUBELEN** en **LOSSE GOEDEREN** mede tot bovengemelden boedel behoorende.

Zullende de **Veil-Conditien** bij het **VENDU-KANTOOR** en in het **JAVA-HOTEL** acht dagen bevorens voor een ieder ter inzage liggen.

Zijnde inmiddels het bedoelde *Java-Hotel* met bijbehooren uit de hand te koop op zeer billijke en voordeelige voorwaarden, te vernemen bij den Heer Itzig Heijne aan den *Bodjongschen Weg.*

Samarang, **W. DE JONG,** qq
den 5 *April* 1861. (570)

VENDUTIE

Op een nader te bepalen dag,

tegen 4% vendu Salaris

voor rekening van de Heeren

ADAM & CO.

in het vendu-Lokaal van

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van Engelsche goederen bestaande uit:

Karpetten. } van nieuwe dessins.
Alkatieven. }
Wollen omslagdoeken, zeer geschikt voor reizigers.
Toilet spiegels, met en zonder marmer.
Heerenhemden.
Modewaren.
IJzeren geldkisten.
Fijne merinos borstrokken.
" " **onderbroeken.**
Kinderwagentjes.
Eene groote kwantiteit **katoenen goederen.**
Linnen Crills, voor Pantalons.
Katoenen id. id.
Dames zakdoeken.
Fraaije veenstergordijnen, met kwasten.
Wagentuigen, met pleet gemonteerd.
Rendij " " " "
Zadels, met toebehooren.
Wagenveeren en **assen.**
Revolver pistolen.
Groote spiegels, met vergulde en verzilverde lijsten.
Kamfer houten koffers.
Scheermessen.
Pennemessen.
Prachtige tafelkleeden.
Fijn servetgoed.
Batik sarongs.
Gember wijn.
Pale ale en **porter.**
No. 3, 4 en **5 manila cigaren.**
Japansche zijde, enz. enz. enz.

Daags te voren te bezigtigen.

NB. Goederen mogen op deze vendutie niet bijgebragt worden. (587)

HOUT-VENDUTIE TE GRISSEE,

Op een nader te bepalen dag

in het begin der maand Mei.

VAN

Circa 3000 stuks BALKEN.

geschikt voor huisbouw.

(596) **P. C. VAN ROYEN.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

Met het snelzeilend Nederlandsch schip

LAMMINA ELISABETH,

uitmuntend ingerigt voor den overvoer van familien zoowel als voor enkele personen en gevoerd wordende door kapitein **A. GERSEN** bestaat gelegenheid voor passage naar **Nederland.**

Het vertrek van dit schip is bepaald in de *eerste dagen der volgende maand* via **Samarang.**

Men adresseere zich voor verdere informatiën bij den gezagvoerder in het *Marine Hotel* of bij

(602) *De Agenten,*
FRASER EATON & CO.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM

wordt aangeboden met het Ned. barkschip

ALCIJONE,

Kapt. A. Haacke.

Deze bodem uitmuntend ingerigt voor passagiers, vaart een geëxamineerd geneesheer en zal vermoedelijk met het einde dezer maand de reis direct van hier aanvaarden.

Nadere informatien te bekomen bij den gezagvoerder en

De Agenten,

(537) **FRASER EATON & CO.**

MUZIEK GENOOTSCHAP St. CECILIA.

Vocaal en Instrumentaal

Op Donderdag den 18den dezer,

des avonds ten acht ure in het voorlokaal van het comediegebouw, toegankelijk voor heeren leden en hunne dames.

Namens de Directie
De Secretaris,

(588) **VAN SCHREVEN.**

Een JONG MENSCH, Nederlander van geboorte vroeger zeevarende, bekend met de inlandsche taal, zoude zich gaarne geplaatst zien, als opziener bij eene TABAKS ONDERNEMING.

Gelieve zich met franco brieven onder letter **A.** te adresseeren bij den uitgever dezes. (601)

Die iets te vorderen hebben van — verschuldigd zijn aan — of onder hunne berusting mogten hebben betreffende — den Boedel en Nalatenschap van nu wijlen den heer **Jan Sturk,** in leven gepensioneerd Oost-Indisch ambtenaar, gewoond hebbende te Amsterdam in de *Kerkstraat* bij de Utrechtschestraat Z 524 en aldaar 28 Januarij 1861 overleden, gelieven daarvan vóór den 1 November 1861 schriftelijk opgave te doen ten kantore van den notaris **Jacobus Mulder** op de Kloveniersburgwal bij het 's Gravelandsche Veer C. 486 te Amsterdam. (598)

In de werkplaats van den ondergeteekende bestaat ook gelegenheid tot het aanzetten van scheermessen en het schoonmaken van schuttersgeweren, pistolen, enz. tegen contante betaling.

(592) **W. D. ECHTER,**
Societeitstraat.

ZOETEMELKSCHE KAAS

in blik,

ONTVANGEN

(607) bij

GEBR. VAN DELDEN.

TOKO in MODEWAREN

VAN

M. REMMERT.

Voorhanden een groot assortiment,

BAL ROBES.

(595) *Kali-Sosok No.* 2.

WEDEROM ONTVANGEN

BIJ

GEBRS. VAN DELDEN.

Prachtige BRANDKASTEN, geheel van geslagen ijzer.

hoog 1.78 }
breed 1.17 } Nederl. el.
diep 0.74 }

Uit de gerenomeerde fabriek van Wilhelm, te Deventer. (606)

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 17den April 1861.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. Ind. stooms. *Menado*, gezagv. A. Couteron, naar Benkoelen via Sam. Bat. en Padang, de heeren Schimmelpenninck, H. L. Jansen, H. A. P. de Vogel, en H. G. Dielwart.

— Men berigt ons van Ambarawa:

Den 6den dezer is voor de onderofficieren van het garnizoen in de Militaire kantine een bal gegeven waarvoor uit het fonds der kantine gelden disponibel waren gesteld; gedurende het bal heerschte de beste orde, gepaard met gepaste vrolijkheid en, aangezien vele onderofficieren met hunne echtgenoot verschenen, droeg zulks niet weinig bij om de danslust optewekken. Het bal eindigde tegen 3 ure 's morgens. Wenschelijk ware het dat zoodanige feesten meermalen aan onderofficieren en soldaten konden gegeven worden, aangezien zij weinig of geene ander gepaste uitspanningen hebben.

— Als eene bijzonderheid mag beschouwd worden, dat hier vóór circa 6 jaren een *geheel nieuw* schoolgebouw is gebouwd, reeds vóór meer dan een jaar geleden onbewoonbaar was, en thans van een geheel nieuw dak, vloer, enz. voorzien moet worden; voor particulieren zou eene dusdanige bouworde hoogst nadeelig zijn.

— Uit een schrijven van den heer *H. J. Lion* vernemen wij met genoegen dat de zaak der spoorwegen op Java, met *stoom* als beweegkracht, bij den nieuwen Minister ingang vindt, en bijna als gewonnen beschouwd worden kan.

— Ter teregtzitting van den Raad van Justitie stond gisteren en heden teregt de Heer J. J. M. B. lid der in staat van faillissement verklaarde vennootschap F. M. & Co. In Augustus 1859 werd tegen den beklaagde eene plainte ingediend, waarop eene instructie volgde, waarbij de regterlijke magt zich bediende van de inlichtingen der als deskundigen benoemde heeren D. L. Hooglandt en S. J. van der Meulen. Die heeren waren verzocht te rapporteren 1⁰ of de boeken van dien aard waren, dat er de staat des boedels niet uit was op te maken, 2⁰ of er uit de ongeregelde wijze van boekhouden kwade trouw bleek. Tweemalen werd daarop bij uitvoerige rapporten geantwoord, die ter teregtzitting werden voorgelezen. Uit de voorgelezen acte van beschuldiging bleek, dat de officier van justitie verklaarde, uit de instructie der zaak te resulteren, dat bij acte op 20 Augustus 1858 verleden voor den destijds te Batavia residerenden notaris Mijnssen, eene associatie is aangegaan tusschen den koopman Hendrik Feltkamp en den beklaagde; dat Feltkamp van 1 Julij tot December 1858 belast is geweest met het houden der boeken van de firma, terwijl de beklaagde meer in het bijzonder belast was met het doen van inkoopen van handelsartikelen en werkzaamheden buiten het kantoor, dat de compagnon Feltkamp in de maand December naar Europa is vertrokken en de boeken aan den beklaagde heeft overgegeven; dat de beklaagde alstoen ontdekte, dat de boeken tot het laatst van de maand Augustus 1858 door Hendrik Feltkamp eigenhandig, en gedurende de maand September door zijn jongeren broeder waren aangehouden, doch dat zij van 1 October 1858 af nog moesten worden bijgewerkt, hetgeen door den beklaagde gedaan is. Voorts volgt de opgave van meer dan twintig bezwaren, die tegen de boekhouding gerezen zijn, en wordt ten slotte op grond van de daar uiteengezette feiten, de beklaagde beschuldigd van ter misleiding zijner schuldeischers geene behoorlijk ingeregte boeken gehouden te hebben, zoodat de ware staat zijns boedels niet is op te maken, en alzoo van het misdrijf van bedriegelijke bankbreuk, bij de wet gestraft met confinement van een tot tien jaren, of altijddurend bannissement buiten Nederlandsch-Indie.

Het Openbaar Ministerie requireerde de schuldigverklaring van den beklaagde en zijne veroordeeling tot een confinement van twee jaren.

De verdediger Mr. L. J. H. Bouman, heeft in een uitgewerkte en door duidelijkheid uitmuntende reden de beschuldiging bestreden. De uitspraak is bepaald op heden over 8 dagen.

(*B. H.*)

MACASSAR. — De inlander KADE, te huis behoorende te Kajelie en tijdelijk woonachtig in de kampong Ende, maakte in den avond van den 26sten jl., amok en vermoordde bij die gelegenheid een inlander, terwijl eenigen anderen ligte wonden werden toegebragt.

Hij behoorde tot het zestal, hetwelk onlangs per stoomer *Menado* werd aangebragt van Menado, alwaar het gewestelijk Bestuur hun het verblijf in die residentie had ontzegd, uithoofde van slecht gedrag.

Alhier werden zij onder opzigt der politie gesteld, in afwachting van gelegenheid naar hunne woonplaatsen. Vijf hunner maakten zich dien tusschentijd ten nutte om door koeliediensten hun brood te verdienen en iets over te sparen voor de reis; de amokmaker had geen lust tot werken en leefde op kosten van zijne kameraden; sleehts één dag besteedde hij aan arbeid en kocht voor het gewonnen geld de badie, waarmede hij zijne misdrijven ten uitvoer bragt.

Op den avond van het ongeluk werd hij over zijn gedrag vrij scherp onderhouden, door zijnen kameraad, den thans zwaar gewonden Manpawa; hij zweeg op die verwijtingen, nuttigde met hen den maaltijd, sprak intusschen geen woord en zonderde zich af, waarschijnlijk om het plan voor de amok te overdenken; plotseling sprong hij in het midden zijner kameraden, blies het licht uit en viel met zijne ontbloote badie zijn' kameraad aan, dien hij een steek in de buik toebragt, zoodanig dat de ingewanden onmiddelijk naar buiten drongen, hij sprong het huis uit en op het geschreeuw van den verwonde, schoot onmiddelijk de politie-oppasser Parewa toe, wien hij een wond aan den arm toebragt; van deze zich losgerukt hebbende viel hij op den persoon aan die op post stond voor de gardoe in kampong Ende en bragt dezen een steek toe in de buik, zoodat hij onmiddelijk levenloos neerviel; toen op de vlugt gaande, werd hij door Politie-dienaren, na herhaaldelijk tot overgave van zijn wapen vruchteloos te zijn aangemaand, aangevallen, en nadat hij bij die gelegenheid nog eenige hunner had verwond, neergelegd.

Behalve de persoon van Manpawa, wiens toestand zeer gevaarlijk schijnt, zullen de gekwetsten vermoedelijk geene ernstige gevolgen ondervinden van die wonden.

— De flankeur S. . . . van het garnizoens bataillon alhier, is sedert den 27sten uit het kwartier vermist; er bestaan vermoedens dat hij gebruik gemaakt heeft van het vertrek der Eng. bark *R. . . . .* kapt. M. . . op den 28sten naar Londen, om te deserteren. (*Macass. weekb.*)

ALGEMEEN OVERZIGT

van den specialen correspondent van den Oostpost.

BUITENLAND.

'S GRAVENHAGE 24 *Februarij.*

In ons laatst overzigt hebben wij nog de verwachting geuit, dat Gaëta, de laatste vesting van den moedigen telg van het Bourbonsche stamhuis, nog langen tijd hare verdediging zou kunnen voortzetten immers indien de dapperheid der belegerden niet mogt verflaauwen en het hun niet aan levensmiddelen en ammunitie mogt ontbreken. Doch ook de sterkste vesting van Italie is voor het vuur der Piemontezen moeten bezwijken. De laatste wijkplaats van den onttroonden vorst bevindt zich thans ook in hunne handen, en daardoor is het eerste tijdperk der pogingen tot het bewerken van Italie 's eenheid gesloten. Men moet het er voor houden, dat de overgave niet alleen is geschied ten gevolge van de schade, in de laatste dagen door het Piemontesche geschut veroorzaakt, maar hoofdzakelijk wegens gebrek aan ammunitie. Dit laatste moet vooral het gevolg zijn geweest van de verschrikkelijke ontploffing van het kruidmagazijn. Opmerkelijk is het intusschen, dat die ontploffing geenszins veroorzaakt konde zijn door het beschieten uit het Sardinische kamp, daar het gebouw bomvrij was; zoodat het ongeluk veeleer hetzij aan toeval, hetzij aan verraad moet worden toegeschreven. Doch wat hiervan zij, eén nozt, zoo als *la Gazette de Fr ce* zegt, even als Napels zijn *Liborio Romano*, het leger zijn Lanza en Nunziante en de koninklijke familie haar graaf van Syracuse, ook Gaëta zijn Judas-patriot hebben gehad, van wien de revolutie de eer der zege zal toekennen, dat ongeluk, hoe treurig ook wegens de verliezen, die het heeft na zich gesleept, heeft aan het verdere bloedvergieten een einde gemaakt, daar men zich heeft genoodzaakt gezien de vesting over te geven.

De algemeene aandacht wordt door den val van Gaëta eeniger mate afgeleid van den verjaagden vorst, die sprekende getuige mag heeten van de waarheid van het gezegde, dat de kinderen moeten boeten voor de schuld hunner voorvaderen, maar die niettemin thans te regt kan uitroepen: „tout est perdu hors l' honneur" (en ook *l' Union* beweert, dat den koning der beide Sicilien twee vestingen overblijven, die niets te duchten hebben van menschenhanden: zijn roem en zijn regt,) en zal zich thans wederom meer bijzonder op Rome en Oostenrijk gaan vestigen, en dit te eerder, omdat koning Frans, die voornemens is zich eerst in Beijeren wat op te houden, om daarna naar Spanje de wijk te nemen, en dit mag geacht worden een star te meer in zijn lauwerkroon te zijn, aan de benden, die nog altijd in de Abruzzen reactionnaire bewegingen voorbereiden, bevel heeft gegeven uiteen te gaan, daar thans de strijd als verloren moest worden beschouwd.

Naar Rome en Oostenrijk vestigen zich thans alle blikken. Hoe zal het moeijelijke dilemma worden opgelost, dat er bestaat tusschen het behoud van de wereldlijke magt des pausen en de verwezenlijking van de volkomene eenheid van Italie? Hoe zal de paus kunnen worden overtuigd dat hij handelen zal in het belang van Europa, in zijn eigen belang, door den wereldlijken invloed prijs te geven, die sints eeuwen erfelijk was aan het gezag des pausen en met de geestelijke magt vereenzelvigd? Hoe zal Rome, dat middenpunt der pausselijke heerschappij, de zetelplaats kunnen worden van den koning Victor Emanuel, die den 20sten Febr. jl. met den grootsten luister het Italiaansche parlement heeft geopend en reeds eene wet heeft ingediend om zich als koning van Italie te doen erkennen? Hoe zal eindelijk Rome den paus kunnen ontweldigd worden zonder opstand en schokken, zonder een al vernielenden burgerkrijg? En al deze vragen verkrijgen te meer beteekenis, wanneer wij den verbazenden indruk overwegen, dien de brochure: *Frankrijk, Rome en Italie,* van den heer de la Guerronniere, den vertrouwden des Franschen keizers, op geheel het buitenland heeft te weeg gebragt. Die brochure galmt den paus dan ook, het is het algemeen gevoelen der Europesche staatsleden, als een doodsklok in de ooren: Zij behelst een zwanenzang op zijn wereldlijke magt. En toch, hoe belangrijk die brochure moge geacht worden, zij laat groote leemten achter, omdat zij wel de onhoudbaarheid van de tegenwoordige inrigting van het wereldlijk gezag te Rome predikt, wel tegen de kuiperijen, vooroordeelen en ondankbaarheid opkomt, die de eigenschappen zijn van de staatkunde der mannen, die te Rome namens den paus het gezag voeren, wel eene soort van acte van beschuldiging tegen het hof van Rome inhoudt, maar niet in het minst aantoont op welke wijze de zetel van het Italiaansche gouvernement naar Rome moet worden verplaatst. Hoe gemakkelijk het nu ook aan het Italiaansche parlement, dat den minister de Cavour, die eene standvastigheid aan eene schranderheid paart, als zich zelden vereenigen, een onbeperkt vertrouwen wenscht te schenken, moge vallen de afschaffing van het wereldlijk pausdom te decreteren, en hoezeer ook de liberale partij en het buitenland dit denkbeeld moge toejuichen, dit plan zal niet in één dag kunnen worden verwezenlijkt, en het is niet te verwachten, dat, zoo als in die brochure geuiteld wordt, de paus spoedig de overtuiging zal erlangen, dat uit een bondgenootschap met koning Victor Emanuel hunne gemeenschappelijke grootheid zal voortspruiten. Noch de Fransche noch Italiaansche bescherming, indien zij de Fransche mogt vervangen, zal hem meer behoeven „tot regt verstand te brengen omtrent de gevaarlijke bondgenooten, die hem hunnen steun hebben opgedrongen, hetzij deze hem mogten wenschen in het verderf te storten (hier zinspeelt de brochure op Oostenrijksche ondersteuning) hetzij deze hem mogten willen redden, (hier wordt die van den Franschen keizer bedoeld). Eindelijk verdient het opmerking, dat in deze veel geruchtmakende brochure niets voorkomt omtrent het plan van een vicariaat als middel tot oplossing, waarvan in de laatste dagen veel was gesproken, maar welk voorstel, volgens officiele mededeelingen, door den minister Thouvenel zelven moet zijn

weggeschrapt. Doch door die weglating wordt het vraagstuk van Rome niet tot meerdere helderheid gebragt. In dien voortdurenden toestand van crisis waarin Rome verkeert, kan het niet verwonderen te vernemen, dat de pausselijke troepen zich thans te Nazzano versterken, dat er nog dagelijks een aantal zwervende manschappen naar Careso toestroomt, en dat de gisting te Rome en omstreken dreigend toeneemt, welke voorzeker nog meer zal worden aangeblazen, wanneer Monsgr. Dupanloup, bisschop van Orleans een tegenschrift: *Antwoord aan den heer de la Guéronnière* zal in het licht geven, wanneer ook de artsbisschop van Tours, de bisschoppen van Arras en Poitiers en nog vele andere geestelijken tegen de brochure in min of meer scherpe taal zullen opkomen en door dien pennestrijd de verbittering een zorgbarender aanzien zal aannemen.

En toch, bestaat er geen dadelijk gevaar voor een aanval der Sardiniers op Rome. De brochure, ingegeven door den Franschen keizer wiens staatkunde nog steeds ten volle instemt met den Sardinischen vorst, is wel te beschouwen als een manifest, als eene nota, tegen den paus gerigt, die hem de meer en meer naderende en onvermijdelijke gebeurtenissen voorspelt, maar zij is nog geen *ultimatum*, dat de onmiddelijke uitbarsting van den krijg verkondigt. Dit kan men duidelijk afleiden uit de rede, waarmede koning Victor Emanuel zijn parlement heeft geopend, eene rede algemeen als vredelievend erkend, dat wil zeggen vredelievend *op dezen oogenblik*. Te regt ziet de koning in, dat het voor het behoud van zijn rijk en tot de vestiging eener wederkeerige en innige gehechtheid tusschen vorst en volk van het overwegendst belang is, in de eerste plaats de administratieve vrijheden in te stellen, *vóór* alles Italie te organiseren. Vredelievender toch kon wel zelden een woord klinken als dat van den eerzuchtigen vorst; wanneer hij in deze rede, nadat hij aan Frankrijk, Engeland en Pruissen zijn levendigen dank heeft betuigd voor de belangrijke ondersteuning, die hij van deze vrijzinnige mogendheden had genoten ter verwezenlijking van het denkbeeld van een *één* en ondeelbaar Italie, zich dus uitdrukt: „Voorheen heeft mijne stem zich stoutmoedig laten hooren, maar wijsheid is het, op zijnen tijd te *verbeiden*, even als op zijnen tijd te *durven*!"

Dit denkbeeld, dat in de gansche rede doorstraalt: het denkbeeld om eenige verandering te scheppen alvorens aan het rijk van Italie de nog ontbrekende Italiaansche nationaliteiten toe te voegen, de rust, die Garibaldi zich nog steeds te Caprera vergunt, wiens naam de koning in zijne troonrede zelfs niet noemt en alleen in de verte aanwijst, ofschoon hij aan dezen met eer en roem overladen generaal nog wel iets meer is verschuldigd dan aan die bondgenooten, wier steun „onvergankelijk in zijne geheugenis zal zijn gegrift," de ernstige gezindheid der Italiaansche bevolking, om de organisatie van het koningrijk op vaste grondslagen te doen rusten, dit alles schijnt met den gunstigen indruk, dien de troonrede te Turijn zoowel als te Parijs en Londen maakte, overeen te stemmen. Doch, mogt het al zijn, dat het nog thans de tijd is *om te verbeiden*, hoe spoedig kan het oogenblik niet dáár zijn, waarop de koning van Sardinie zich herinneren zal, dat het ook wijsheid is op zijnen tijd *te durven*. Hoe spoedig zal hij niet geroepen worden dien moed aan den dag te leggen, hetzij wanneer het parlement hem aanspoort het werk der bevrijding voort te zetten, hetzij wanneer reactionnaire woelingen mogten oprijzen, hetzij eindelijk wanneer de opstand te Rome of Venetie mogt uitbarsten *vóór* hij het besluit tot inmenging opvatte en hij geene knellende banden behoeft te verbreken, waar deze zich zelve ontbinden.

Wat evenwel in de hoogste mate opmerking verdient, het is dat in den algemeenen lof, die den koning van Sardinie en zijn eersten minister wordt toegezwaaid, ook door de Oostenrijksche dagbladpers wordt gedeeld, die tot dusverre niets dan smaad en verachting voor hen veil had en hen slechts van roofzucht en sluwheid beschuldigde. De *Oesterr. Zeitung* gaat zelfs zoo verre, dat zij den wensch uitdrukt, dat Oostenrijk een man als de Cavour moge vinden om het met vaste hand door alle hagchelijke tijden te leiden. Indien de troonrede van den Sardinischen koning de Oostenrijksche regering zoo gunstig voor de staatkunde van Sardinie stemt, welke op een aanval op Venetie thans niet bedacht is, zij moge haar niet eene te groote gerustheid inboezemen. Het lot, dat Rome treft, zal ook Venetie zijn beschoren en na eenmaal de Italiaansche keten haast voltallig is — Messina zal ook spoedig bezwijken voor de kracht en de dapperheid van den generaal Cialdini, die zich derwaarts heeft begeven met eene talrijke manschap en van de zeezijde door den kundigen admiraal Persano ondersteund wordt, zoodat generaal Fergola, die over de citadel van Messina bevel voert, zijne verdediging niet lang zal kunnen volhouden — mag daaraan geen enkele schakel ontbreken. Die bewondering van Oostenrijk voor hem, die slechts eene gunstige gelegenheid afwacht om een gedeelte van 's keizers gebied te ontrooven, kan dan ook moeijelijk als welgemeend worden beschouwd en is kwalijk te rijmen met den diepen indruk, dien de mare van de overgave van Gaeta te Weenen heeft te weeg gebragt. Wat andere reden heeft Oostenrijk dan om in jammerklagten uit te storten over den loop der gebeurtenissen, die hebben plaats gegrepen en die, mogt hem een oogenblikkelijke rust worden gegund zich nog in de toekomst moeten ontwikkelen? Wie zal, indien het Italiaansche parlement, te Rome gezeten, den oorlog verlangt, Rome en Oostenrijk ter zijde staan? Wie zal het steunen tegen het magtige Sardinie, dat door de inlijving van Zuid-Italie een legersterkte telt van 100,000 man? Frankrijk zal er gemakkelijk toe kunnen worden overreed om onzijdig te blijven, in geval Duitschland Oostenrijk niet ondersteunt. Pruissen... niet genoeg dat het amendement van den heer von Vinke zich openhartig en ondubbelzinnig ten gunste der Italiaansche eenheid verklaarde, ook de minister von Schleinitz heeft in de Pruissische kamer te kennen gegeven, dat Pruissen, wat Venetie betreft, zich jegens Oostenrijk tot niets verbonden heeft, waaruit ook kan worden afgeleid dat Pruissen, indien over eenige maanden een aanval op Venetie mogt worden ondernomen, hoogstens onzijdig zal blijven. Oostenrijk zal dus alléén kunnen staan en indien het al krachts genoeg mogt bezitten, hetgeen bij het voortdurend weifelen van de regering niet kan worden verwacht om den strijd tegen Italie alleen te voeren, dan kan nogtans niet worden ontkend, dat het de bondgenooten zeer te duchten heeft, die Italie in de Oostelijke provincien der Oostenrijksche monarchie zou kunnen vinden. En, om den jammerlijken toestand, waarin Oostenrijk verkeert, te vermeerderen, komt hierbij nog, dat de verbittering in Hongarije steeds toeneemt, en dat de voorstellen, van Oostenrijk uitgegaan, om de gemoederen der Hongaren tot bedaren te brengen, weinig ingang schijnen te vinden. Baron Vaij, een zeer gematigd man, is naar Pesth gezonden om zooveel mogelijk de klagten der Hongaren uit den weg te ruimen, en om met de hoofden (Obergespäne) der 52 comitaten, waarin Hongarije verdeeld is, te raadplegen over de geschiktste middelen om de ontevredenheid te verminderen en om hen te bewegen de belastingen te gaan innen. Bij nieuwe statuten zijn den landsdagen vrij omvangrijke attributen toegekend. Maar alle pogingen, namens de Oostenrijksche Regering aangewend, hebben tot dusverre de misnoegdheid en den wrevel, onder de Hongaren heerschende, niet kunnen verbannen; de gematigdste raadplegingen bleven vruchteloos, in den baron Vaij stellen de Hongaren het volste vertrouwen, maar zij bleven aandringen op het herstel van den regtstoestand van 1848, terwijl zij wat de quaestie der belastingen betrof, onverbiddelijk bleven op hunne weigering. Alles wijst dan ook daar eene toenemende spanning en een aanstaande krisis aan, en reeds heeft eene depeche uit Weenen van den 20sten dezer gemeld dat even als reeds thans het distrikt Fiume in staat van beleg is verklaard, dit ook spoedig met een groot aantal Hongaarsche steden, als Comorn, Peterwardein, Buda en Raab het geval zal zijn. Aldus zal de tijd om zich tegen een aanslag op Venetie voor te bereiden, voorbijgaan met eene verdediging van een deel van Hongarije en zal de inwendige toestand van het keizerrijk door die aanhoudende krijgskundige operatien nog zwaarder worden geschokt en geteisterd.

Indien wij, behalve den algemeenen toestand van Europa gade te slaan, ook ettelijke bijzonderheden wilden opsommen, die de aandacht eenigermate van de algemeene politiek doen afwenden, wij zouden moeten wijzen op de tegenwerking, welke lord Russell in Engeland ondervindt, nu hij in gebreke blijft een nieuwen reform-bill voor te stellen en daardoor met den naam van een consequent minister, ook de achting der liberalen verliest, wij zouden de aandacht moeten vestigen op de onbeduidende waarde, welke moet worden toegekend aan de inmenging, door den altijd even sluwen keizer der Franschen aan de wetgevende vergadering in de aangelegenheden van den staat verleend, wij zouden de finantiele verwikkelingen moeten aanstippen, waartoe de door den handel met algemeene ontsteltenis vernomen inhechtenisneming van den heer Mires aanleiding zal geven, den finantier, die over meer dan honderd millioen gulden het toezigt en de administratie had en wiens arrestatie de faillietverklaring van een aantal maatschappijen tot ontginning van mijnen of aanleg van spoorwegen na zich sleept. Wij zouden moeten gewagen van de nieuwe, steeds even weinig beteekenende toezeggingen door den Franschen keizer gegeven tot algeheele opheffing van het lijfeigenschap. Wij zouden moeten spreken van het schrander doordachte voorstel van de conservatieven in Pruissen om, ten behoeve der legerorganisatie eene buitengewoon tijdelijke belasting te heffen *von den fundirten Einkommen*, (niet van de landerijen, maar van de belasting op het kapitaal), een voorstel evenzeer geschikt om de liberalen te ergeren als om den koning te vleijen. Wij konden in beschouwingen treden over het nieuwe manifest door Don Juan van Spanje te Londen openbaar gemaakt tot handhaving van de regten der Carlistische partij....Maar wij moeten algemeenheden bespreken en uit den tegenwoordigen toestand van Europa onze conclusien afleiden. En dan meenen wij dat uit het boven medegedeelde voldoende blijkt, dat, zoo al niet oogenblikkelijk gevaar van een algemeenen oorlog, de toestand van Europa voortdurend zorgelijk en gespannen blijft. Wat baat het of de benden van Garibaldi wijd en zijd zijn verstrooid en de Cavour thans iederen aanval wil te keer gaan, eene onderneming der vroegere vrijwilligers tegen Venetie met veel overleg beraamd, wanneer uit de plaatsing van de generaals Turr, Bixio, Medici en Cosenz aan het hoofd der te Mondovi, Vercelli, Biella en Asti gezetelde divisien genoegzaam is op te maken de zucht van het Sardinische kabinet om dappere aanvoerders, vertrouwd met den oorlog, in zijne onmiddellijke nabijheid te bezitten, ten einde met het eerste sein voor een kamp, welken ook, gereed te zijn. Welken indruk kan de gerustsstellende taal van den koning van Italie op den onbevangen toeschouwer maken, welken waarborg kan zij opleveren voor het behoud van den vrede, wanneer men bedenkt, dat de oorlogstoerustingen wel worden vermeerderd, maar niet worden ingekrompen, zoowel binnen als buiten Italie. Zoo lang die kreet van wapening wordt vernomen, moet men op alle eventualiteiten zijn voorbereid, en blijft gansch Europa in ongerustheid verkeeren, ook waar die een oogenblik door een bevredigend woord eener openingsrede wordt opgeheven. Hier is het de Engelsche regering, die de kustwapening steeds krachtig voortzet en alle landingspunten versterkt; daar worden in Denemarken, van hoe verzoenenden geest het thans ook blijken moge geven, ontzettende fregatten gebouwd en schijnen de toerustingen geen einde te nemen; ginds weder in Pruissen worden kanonnen gegoten, als bevond men zich in het heetst van den strijd en in Hanover kunnen de fabrieken de projectielen niet leveren, noodig voor de door Rusland afgestane gegroefde kanonnen; te Parijs eindelijk is op dit oogenblik onder voorzitterschap van den minister Thouvenel de conferentie betreffende de Syrische aangelegenheden bijeengekomen en ofschoon de besluiten dier conferentie nog niet volledig bekend zijn, blijkt zooveel echter, dat de verschillende op die zamenkomst vertegenwoordigde mogendheden er in overeenstemmen, de Fransche bezetting in het oosten tot een lateren termijn, welligt tot een onbepaalden termijn te verlengen, zoo niet te versterken. De Porte stelde voor een Turksch generaal naar Syrie te zenden met 35,000 man om, toegerust met de uitgebreidste militaire volmagt en met een bijna absoluut gezag over de pacha's de orde te handhaven. Maar de groote mogendheden vertrouwen die Turksche versterking niet zeer, achten eene niet-Turksche inmenging hoogst noodzakelijk, omdat zij van oordeel zijn dat alleen de ontbinding der Porte de eenige en wezenlijke oplossing kan zijn van het Oostersche vraagstuk. Zoo duren ook hieromtrent de verwikkelingen steeds voort.... en zal de Porte altijd lijdelijk blijven toezien, geduldig gedoogen, of dreigt ook welhaast van die zijde het oorlogsgevaar?

NEDERLAND.

—De minister van koloniën heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt dat met den 1sten September dezes jaars vijf jongelingen zullen worden bestemd om, volgens de daaromtrent vastgestelde reglementen, onder het oppertoezigt van den heer G. J. Mulder, hoogleeraar in de faculteit der wis- en natuurkunde aan 's rijks hoogeschool te Utrecht, te worden opgeleid tot militaire apothekers voor de dienst in de overzeesche bezittingen, en wel vier voor de dienst in Oost-Indië en *één* voor de dienst in West-Indië; en dat zij die hunne zonen of pupillen daarvoor verlangen in aanmerking te brengen, deze op Maandag den 3den Junij 1861, des morgens ten 10 ure, in het scheikundig laboratorium der genoemde hoogeschool zullen worden toegelaten tot het afleggen van een vergelijkend examen.

— Aan boord van het schip *Hercules*, gezagvoerder J. Detering, liggende te Nieuwe Diep, zal den 24sten Februarij embarqueren een detachement suppletie-troepen van honderd manschappen, welke dienzelfden dag van het koloniaal werfdepôt te Harderwijk derwaarts zullen vertrekken. Het gemelde detachement zal onder commando van den van verlof naar Java terugkeerenden kapitein G. L. C. C. van Vught, van het wapen der infant. van het O.-Ind. leger, derwaarts worden overgebragt en voorts tot medegeleiders hebben den 1sten luit. der inf. van het gemelde leger, A. J. van Winsheijm, mede van verlof terugkeerende, de 2de luits. P. J. van Loo, W. C. Goteling Vinnis en M. A. du Croo, van de inf., A. J. H. Willemse, artillerie, H. J. C. W. Lutjens van het corps der genie en sapeurs en den offic. van gez. der 3de kl. H. H. Dieperink, allen van het O. I. leger.

LEESLES VOOR EEN DAGBLAD-LEZER.

— Wij hebben (*Oostpost No.* 84) geschreven:

„Er is slechts één redmiddel, de hervorming, *door ons voorgesteld."*

Een lezer in de (*Nieuwsbode No.* 30) leest daaruit fautivelijk.

„Er is slechts één redmiddel de hervorming, door ons *voorgesteld."*

Overigens, als wij eene *hervorming* voorstellen, waarin trouwens velen ons zijn voorgegaan, dan volgt daaruit niet, dat het goed zoude zijn, ons *minister van kolonien* te maken.

Of wanneer de *Nieuwsbode*, gelijk zij onlangs deed, voorstelt, om *eene inrigting van hooger onderwijs op Java* *te stellen voor geneeskunde en medicinale kruidkunde*, zou het dan goed zijn den voorsteller *professor aan die school* te maken?

Zoo ja, dan belooven wij hem, dat, als wij *minister van kolonien* zullen zijn geworden, wij hem tot *professor in de inlandsche kruidkunde* zullen benoemen.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag	Naam van het Schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
April 16	Hamb.	Alliance.	W. van Appen.	109	Batavia.	6 April.	geen	Soerabaijn.	

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
April	16	Nederl. Ind.	Stoomboot Menado.	A. Conteron.	Benk. over Sam. Bat. en Padang.
„	—	Nederlandsche	Ammana Talbarie.	Sech Oemar Badjoeber.	Panaroekan,

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Prins Maurits	J. J. Bart.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
„	A. R. Falck.	van Duivenbode.	„	„ „ „ „
„	Passaroeang.	Kramer.	Amsterdam.	E. Ten Brinck & Co.
„	Adriana Petronella.	Annokkee.	Onbepaald.	„ „ „ „ „
„	Postillon.	van Someren Greve.	„	Schimmelpenninck & Co.
„	Proteus.	Kikkert.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Johannes Lodewijk.	van de Waal.	„	Fraser Eaton & Co.
„	Doggersbank.	Mammes.	„	„ „ „ „
„	Lammina Elisabet.	Jersen.	„	„ „ „ „
„	Alcijone.	Hancke.	„	„ „ „ „
„	Christina Helena.	Tjebbes.	„	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	Tekoop.	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Cito.	Grivel.	China.	„ „ „ „
Engelsche	Kiun.	Luigard.	China.	„ „ „ „
Nederlandsche	Helmers.	Messen.	In reparatie.	Mc Lennan & Co.
„	Adriana Petronella.	J. A. Annokkee.	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
Nederl. Ind.	Helen Louisa.	Knijper.	Priaman.	Adam & Co.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 16 @ ƒ 16 1/8.—

ARAK ƒ 57.—

WISSELKOERS 100 1/2 à 101 %

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang voor haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO. TE SOERABAYA.